

Zápis obhajoby dizertační práce

Studentka: Kristýna Kaucká
Studijní program: Historické vědy
Studijní obor: Moderní hospodářské a sociální dějiny
Název práce: „První pozemková reforma na velkostatkách Křivoklát, Plasy a Radnice“
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: prof. PhDr. Drahomír Jančík, CSc.
Oponenti: doc. PhDr. Jiří Šouša, CSc.
prof. PhDr. Jana Burešová, CSc.
Datum obhajoby: 14. 2. 2017
Místo obhajoby: UK FF, Celetná 20, Praha 1, místnost č. 108
Předseda komise: prof. PhDr. Ivan Jakubec, CSc.

11:00 Předseda komise Ivan Jakubec zahájil obhajobu, představil sebe a přítomné členy komise a přítomné oponenty. Přítomným pak představil studentku.

11:02 Školitel seznámil přítomné stručně se svým hodnocením studentčina studia a její disertační práce, které uvedl ve svém písemném vyjádření.

11:06 Studentka seznámila přítomné s tezemi své disertační práce. Zaměřila se zejména na obsah práce (komparativní analýza pozemkové reformy), objekt komparace (velkostatky bývalé šlechty), vyjednávací strategie majitelů (státní příslušnost a soc. vazby, legislativní rámec pozemkové reformy, velkostatkářské svazy) a cíl komparace (efektivita reformy, mezinárodní rozměr reformy). Dále se věnovala problematice pramenů (institucionálního původu, soukromé provenience, periodika, dobové publikace, dobové statistiky). Zdůraznila, že se velkostatkáři pokoušeli využívat své státní příslušnosti a sociálních vazeb při vyjednávání s ČSR (povýšení svých zájmů na vyšší zájmy republiky, opora ve španělské královské rodině). Charakterizovala velké pravomoci SPÚ, výsledky pozemkové reformy, dopad pozemkové reformy na zbytkové statky, hospodářské provozy, problémy drobného přidělu na sledovaných velkostatkách a otázka pachtu, efektivitu hospodaření na zbytkových statcích, průmysl v pozemkové reformě (pivovary, lihovary, cihelny) a památky v pozemkové reformě.

11:30 Oponentka prof. Burešová seznámila přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že **doporučuje** předloženou disertační práci k obhajobě. Položila studentce otázku, aby stručně charakterizovala přínos prvorepublikových odborných prací, které se týkaly pozemkové reformy. Práci zhodnotila, že prospěla.

11:35 Oponent doc. Šouša seznámil přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že **doporučuje** předloženou disertační práci k obhajobě. Položil studentce otázku týkající se výběru velkostatků, uvítal by další velkostatky (např. v dřevařské oblasti), kde by byl přebytek zemědělské půdy. Práci hodnotil, že prospěla.

11:45 Studentka reagovala na vyjádření školitele. Poděkovala za hodnocení.

11:45 Studentka reagovala na posudky oponenta a oponentky a jejich položené otázky. Poděkovala za posudky a za tipy. Za nosné označila studie, které doplňovaly informace o reformě (např. Katechismus pozemkové reformy), jak postupovat během reformy, jak žádat o zbytkové statky atd., studie psané mimo SPÚ.

11:50 Předseda komise zahájil diskusi.

V následné diskusi vystoupil:

Doc. Rákosník: Propachtování půdy korelace s vysokým fidei komis půdy nebo vysoká ekonomická výnosnost půdy? Pozemkový úřad je byrokratický orgán, Váš přístup silně depolitizovaný, SPÚ musel mít přece politické zadání.

Odpověď: Ukázalo se, že záleží primárně na nastavení hospodaření velkostatku.

Doc. Rákosník doplnil, zda může upřesnit volbu příkladů/velkostatků?

Odpověď: hlavním cílem komparace politických strategií, proto vybírány spíše podobné statky. Státní pozemkový úřad v rukou agrárníků.

Doc. Rákosník namítl, že to muselo projít přes vyjednávání (Hrad, pětka).

Studentka odpověděla, že toto nebylo cílem výzkumu, kritika opozice byla, ale zaměřila se výrazněji na vyjednávací strategie.

Dr. Vilímek: Ocenil využití archivů, např. i správu StB, co jste z toho využila? Studentka odpověděla: Lustrace obyvatel, daly se tak určité informace dohledat zpětně (např. kdo získal jak zbytkový statek).

Prof. Kubů dal podnět k promýšlení obecných tendencí pozemkové reformy, politické zadání, výsledek dlouhodobých procesů, dědictví generací, specifika jednotlivých částí bývalého Rakouska-Uherska, apel na hlubší výzkum pozemkové reformy, studentka se jí snaží zkoumat

v jejím sociálním a ekonomickém rozměru, ale potřeba řešit nejen horizontálně, ale i vertikálně a uzavřel, že studentka do toho velmi bystře vstoupila.

12:05 Předseda komise ukončil samotnou obhajobu a komise zahájila neveřejné zasedání o klasifikaci obhajoby disertační práce.

Předseda komise seznámil studentku a přítomné s výsledkem obhajoby: Obhajoba disertační práce byla klasifikována prospěla.

Zapisovatel: Michael Polák

prof. PhDr. Ivan Jakubec, CSc.
Jméno a podpis předsedy komise:

Jméno a podpis dalšího člena komise: